

Opakujeme so štvrtákmi slovesá

Dnešný pracovný list je venovaný štvrtákom. Zameraný je na slovesá, s ktorými by sa žiaci vo štvrtom ročníku mali tiež zoznámiť.

Čo by mali vedieť štvrtáci o slovesách?

Slovesá vyjadrujú dej, činnosť alebo stav osôb, zvierat a vecí.

Čo určujeme pri slovesách?

1. osoba

1. osoba (ja, my)

2. osoba (ty, vy)

3. osoba (on, ona, ono, oni, ony)

2. číslo

jednotné (singulár), množné (plurál)

3. čas

a. minulý

čítal som, prečítal som

b. prítomný

čítam

c. budúci

budem čítať, prečítam

Základný tvar slovesa, NEURČITOK, končí na písmeno Ť.

Slovesá ohýbame, teda časujeme.

Cvičenia pre deti

1. Napíš, čo robí:

učiteľ _____

kuchár _____

maliar _____

predavač _____

lekár _____

2. Označ v tabulke, či je tvrdenie správne Á alebo nesprávne N.

	Sloveso	Tvrdenie	Á	N
1.	budú kresliť	1. os., pl., bud. čas		
2.	varili	2. os. pl., prít. čas		
3.	pracuje	3. os., sg., prít. čas		
4.	prekvapili	3. os., pl. min. čas		
5.	pôjdem	1. os., sg., prít. čas		
6.	spievaš	2. os., pl., prít. čas		

3. Napíš sloveso v určenom tvare:

plávať (3. os., sg., budúci čas)

kresliť (3. os., pl., prítomný čas)

tancovať (1. os. pl., prítomný čas)

spievať (2. os., sg., prítomný čas)

lyžovať (1. os., sg., budúci čas)

čítať (2. os., pl., prítomný čas)

4. Nájdi a podčiarkni v texte slovesá.

Celá naša rodina rada spieva. Ja si píšem úlohy. Brat cvičí novú skladbu na gitare. Sestra maľuje obrázok. Mamička varí večeru. Otec číta noviny. Starká sadí kvety. Starký pozerá film. Pes vybehol na dvor. Mačka leží na schodoch. Včela letí.

5. Doplň tabuľku.

sloveso	osoba	číslo	čas	neurčitok
pracujem				
povedali				
tancujete				
budeš obedovať				
pršalo				
športuješ				
bude súťažiť				

6. Vyčasuj sloveso *recitovať*.

Jednotné číslo	Minulý čas	Prítomný čas	Budúci čas
1.osoba			
2.osoba			
3.osoba			
Množné číslo			
1.osoba			
2.osoba			
3.osoba			

7. Zo slov vypíš len slovesá .

kosa, kosí, farba, farbí, zvyk, zvyká si, pracuje, práca, spev, spieva, plač, plače, mas, masť, sieť, svieť, späť, päta, svetlo, sľuby, sľúbi

8. Daj vety do množného čísla.

Kuchár varil . _____

Kvet rozkvitol . _____

Žiak spievajú. _____

9. Podčiarkni vo vete sloveso a urči čas (označ ho krížikom v tabuľke).

	Veta so slovesom	prítomný	minulý	budúci
1.	Kedy budete sadiť zeleninu?			
2.	V atlase sme hľadali rieky a jazerá.			
3.	Aj vy ste robili úlohy?			
4.	Popoludní pôjdeme so psom do lesa.			
5.	Tieto príbehy ma rozosmiali.			
6.	Každý deň pijeme veľa vody.			

10. K daným slovesám utvor základný tvar slovesa - neurčitok.

sloveso	neurčitok
plávajú	
vyšíva	
cvičí	
snívalo	
žijú	

11. Doplň správne y/ý alebo i/í v slovesách.

p__li, oz__va sa, prem __šla , kr __čí , um __va sa , b __va ,

m __luje, preb __va, žm __ka, m __hať, m __kať, op __tal sa,

p __ska , nas __til sa, vys __chajú, s __čí, s __pí, v __maľuje

12. Dopíš do viet vhodné slovesá.

Slovenská republika _____ v strede Európy.

Naša vlasť _____ s piatimi štátmi.

Rieka Dunaj _____ do Čierneho mora.

13. Označ písmeno, pri ktorom sú správne určené všetky gramatické kategórie.

vyriešili **A.** 3. osoba, sg, minulý čas **B.** 3. osoba, pl, budúci čas

čas **C.** 3. osoba, pl, minulý čas **D.** 3. osoba, pl, prítomný

rysujem **A.** 1. osoba, sg, prítomný čas **B.** 1. osoba, pl, prítomný
čas **C.** 1. osoba, pl, budúci čas **D.** 1. osoba, sg, minulý čas

zaspievate **A.** 2. osoba, sg, budúci čas **B.** 2. osoba, pl, prítomný
čas **C.** 2. osoba, sg, minulý čas **D.** 2. osoba, pl, budúci čas

14. Zakrúžkuj slovesá.

A. krajší, milá, veselý

B. kniha, bicykel, zošit

C. náš, ja, tvoj

D. kreslí, skáče, spí

15. Slovesá

A. skloňujeme

B. časujeme

C. skloňujeme, časujeme

D. neohýbame

Kľúč správnych odpovedí

1. Napíš, čo robí:

učiteľ _____

kuchár _____

maliar _____

predavač _____

lekár _____

Dieťa napíše sloveso podľa vlastnej fantázie.

2. Označ v tabulke, či je tvrdenie správne Á alebo nesprávne N.

	Sloveso	Tvrdenie	Á	N
1.	budú kresliť	1. os., pl., bud. čas		x
2.	varili	2. os. pl., prít. čas		x
3.	pracuje	3. os., sg., prít. čas	x	
4.	prekvapili	3. os., pl. min. čas	x	
5.	pôjdem	1. os., sg., prít. čas		x
6.	spievaš	2. os., pl., prít. čas	x	

3. Napíš sloveso v určenom tvare:

plávať (3. os., sg., budúci čas)
bude **plávať**

kresliť (3. os., pl., prítomný čas)
kreslia

tancovať (1. os. pl., prítomný čas)
tancujeme

spievať (2. os., sg., prítomný čas)
spievaš

lyžovať (1. os., sg., budúci čas)
ja sa budem lyžovať

čítať (2. os., pl., prítomný čas)

čítate

4. Nájdi a podčiarkni v texte slovesá.

Celá naša rodina rada **spieva**. Ja si **píšem** úlohy. Brat **cvičí** novú skladbu na gitare. Sestra **maľuje** obrázok. Mamička **varí** večeru. Otec **číta** noviny. Starká **sadí** kvety. Starký **pozerá** film. Pes **vybehol** na dvor. Mačka **leží** na schodoch. Včela **letí**.

5. Doplň tabuľku.

sloveso	osoba	číslo	čas	neurčitok
pracujem	1.	sg.	prítomný	pracovať
povedali	3.	pl.	minulý	povedať
tancujete	2.	pl.	prítomný	tancovať
budeš obedovať	2.	sg.	budúci	obedovať
pršalo	3.	sg.	minulý	pršať
športuješ	2.	sg.	prítomný	športovať
bude súťažiť	3.	sg.	budúci	súťažiť

6. Vyčtasuj sloveso *recitovať*.

Jednotné číslo	Minulý čas	Prítomný čas	Budúci čas
1.osoba	recitoval som	recitujem	budem recitovať
2.osoba	recitoval si	recituješ	budeš recitovať
3.osoba	recitoval	recituje	bude recitovať
Množné číslo			
1.osoba	recitovali sme	recitujeme	budeme recitovať
2.osoba	recitovali ste	recitujete	budete recitovať
3.osoba	recitovali	recitujú	budú recitovať

7. Zo slov vypíš len slovesá .

kosa, **kosí**, farba, **farbí**, zvyk, **zvyká** si, **pracuje**, práca, spev, **spieva**, plač, **plače**, mas, **mastí**, sieť, **svieť**, späť, päta, svetlo, sľuby, **sľúbi**

8. Daj vety do množného čísla.

Kuchár varil. **Kuchári varili.**

Kvet rozkvitol. **Kvety rozkvitli.**

Žiak spievajú. **Žiaci spievajú.**

9. Podčiarkni vo vete sloveso a urči čas (označ ho krížikom v tabuľke).

	Veta so slovesom	prítomný	minulý	budúci
1.	Kedy budete sadiť zeleninu?			x
2.	V atlase sme hľadali rieky a jazerá.		x	
3.	Aj vy ste robili úlohy?		x	
4.	Popoludní pôjdeme so psom do lesa.			x
5.	Tieto príbehy ma rozosmiali .		x	
6.	Každý deň pijeme veľa vody.	x		

10. K daným slovesám utvor základný tvar slovesa - neurčitok.

	neurčitok
plávajú	plávať
vyšíva	vyšívať
cvičí	cvičiť
snívalo	snívať
žijú	žiť

11. Doplň správne y/ý alebo i/í v slovesách.

píli, ozyva sa, premýšľa, kričí, umýva sa, býva,
miluje, prebýva, žmýka, mihať, mykať, opýtal sa,
píska, naštyl sa, vysychajú, syčí, sipí, vymaľuje

12. Dopíš do viet vhodné slovesá.

Slovenská republika **sa nachádza** v strede Európy.

Naša vlasť **susedí** s piatimi štátmi.

Rieka Dunaj **sa vlieva** do Čierneho mora.

13. Označ písmeno, pri ktorom sú správne určené všetky gramatické kategórie.

vyriešili

A. 3. osoba, sg, minulý čas

B. 3. osoba, pl, budúci čas

čas

C. 3. osoba, pl, minulý čas

D. 3. osoba, pl, prítomný

rysujem

čas

A. 1. osoba, sg, prítomný čas

B. 1. osoba, pl, prítomný

C. 1. osoba, pl, budúci čas

D. 1. osoba, sg, minulý čas

zaspievate

čas

A. 2. osoba, sg, budúci čas

B. 2. osoba, pl, prítomný

C. 2. osoba, sg, minulý čas

D. 2. osoba, pl, budúci čas

14. Zakrúžkuj slovesá.

A. krajší, milá, veselý

B. kniha, bicykel, zošit

C. náš, ja, tvoj

D. kreslí, skáče, spí

15. Slovesá

A. skloňujeme

B. časujeme

C. skloňujeme, časujeme

D. neohýbame